

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies decimus et undecimus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1868

Prætermissi Et In Alios Dies Relati

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71246](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71246)

S. Franciscus Borgia Conf.
A Societatis Jesu tertius Ge-
neralis Romæ.
S. Ludovicus Bertrandus

Conf. Ordinis Prædicato-
rum Valentiaë in Hispan-
D tia Tarraconensi.

PRÆTERMISSI ET IN ALIOS DIES RELATI

Sancti Adelardi abbatis et confessoris elevatio hodie signatur in Florario nostro Ms., idemque etiam fit in Benedictino, quod vulgo Grollus dicitur, Musei nostri Menologio itidem Ms.; quod vel idcirco hic observo, quia observatum haud fuit ad diem, quo de sancto illo Corbeiensi Abbate apud nos jam actum, 2 Januarii.

S. Atticus, episcopus Constantinopolitanus, hoc die, quod tum e vivis excesserit, celebratur in Mr. Germanico Canisii, in Usuardo Greveni et in Generali Ferrarii Catalogo; verum de Constantinopolitano isthoc Patriarcha, cujus sanctitatem Cuperus ante tom. 1 Augusti in Patriarchis Constantinopolitanis adversus Tillemontium vindicavit, in Opere nostro actum jam est ad diem, quem ei sacrum Græci in Menæis sanxerunt, VIII Jan.

S. Severinus abbas hodie in Sanctorum aliquot, quos illustrissimus et reverendissimus D. Decius S. R. E. Cardinalis Carafa, archiepiscopus Neapolitanus, in civitate ac tota diocesi Neapolitana celebrari jussit, Catalogo memoratur. Id haud dubie fit, quod tunc sacrum Severini corpus e Luculano Neapolim anno 909 fuerit translatum; verum sancti hujus Noricorum Apostoli natalis incidit in diem, quo de illo cum Mr. Romano jam egimus, VIII Januarii.

Ecclesiæ Constantinopolitanæ S. Sophiae dedicatio hodie notatur in Chronico Alexandrino. Fecit illam anno 415 S. Atticus, uti in Opere nostro videre est ad diem, quo de sancto isthoc Constantinopolitano episcopo egimus, VIII Januarii.

C S. Jacobus asceta memoratur hoc die in Menologio Basiliano et in Mss. bibliothecæ Ambrosianæ, quorum penes nos excerpta exstant, Menæis. Ex elogio, quod et hæc et illud adjungunt; palam est, fieri sermonem de S. Jacobo, eremita in Palæstina, qui post lapsum diu in sepulchro poenitentia causa latuit et clarus miraculis migravit ad Dominum, ut habet Martyrologium Romanum hodiernum, cum quo de illo jam egimus, die XXVIII Januarii.

B. Mariani abbatis, cognomento Inclusi, Ratisbonæ memoria hodie in Menologio Scotico signatur a Dempstero; verum de illo Ordinis S. Benedicti Abbate jam egimus, XI Februarii.

S. Austrebertæ inventio hodie in Bruvellensi S. Gudilæ, quod inter Usuardina Auctaria a Sollerio refertur, Martyrologio memoratur, uti etiam in Musei nostri Menologio Benedictino Ms., quod vulgo Grollus dicitur; ast de sancta isthac Virgine actum apud nos est ad diem, qui ei natalis est, x Februarii.

Pago Matiscensi, monasterio Cluniaco, excerptio sanctorum Valentini presbyteri et mar-

tyris atque Felicis pontificis et confessoris, qui apud Arvernum episcopalem cathedram tenuit, ita hodie in Caudiacensi Usuardi apud Sollerium Auctario. Ac Felix quidem, de quo agitur, haud dubie est is, qui seculo septimo, media sui parte jam elapso, Arvernensem seu Claromontanam cathedram occupavit. Ita autumo, quod nominis ejusdem Episcopus alius in tribus diversis, quorum primum in Gallia Christiana Sammarthani Fratres, alterum in Gallia Christiana aucta Dionysius Sammarthanus, tertiumque in Originibus Claromontanis Savaronus exhibent, episcoporum Arvernensium seu Claromontanorum Catalogis haud invenitur. Verum in duobus horum prioribus nec Sancti nec Beati titulo Felicem Sammarthani exornant; etsi autem id in tertio Savaronus faciat, Felici tamen cultum ecclesiasticum centum annis ante celebrem Urbani VIII bullam fuisse delatum, nulla ratione probat. Nec id merito concludas ex Usuardi Auctario hic memorato; hujus enim ætas latet, et quamvis etiam trecentis amplius annis sciretur antiquum, dubitari tamen posset, an ei verba, quibus, Felicem reliquiarum suarum ad monasterium Cluniacense translatione honoratum fuisse, prodit, recentiori manu haud fuerint adjecta. Cum itaque res sic habeat, de Felice, Arvernensi seu Claromontano episcopo, in Opere nostro agere nondum possumus, id tamen loco maxime opportuno facturum, cum de ejus cultu sufficientique hujus antiquitate nobis constiterit. Porro quod modo ad Valentinum presbyterum et martyrem spectat, cum S. Valentini presbyteri martyris, anno 269 Romæ passi, reliquiæ (Operis nostri tom. 2 Februarii pag. 753, num. 9 videsis) in Belgium et Galliam fuerint allatæ, facileque adeo factum esse queat, ut harum pars aliqua cum monasterio Cluniacensi fuerit communicata, via dubitandum apparet, quin in Caudiacensi Usuardi Auctario hic memorato sermo sit de Valentino isthoc, Romano presbytero ac martyre, de quo nos jam egimus ad diem, quo in Martyrologio Romano hodierno aliisque omnibus Fastis sacris memoria ejus recolitur, XIV Februarii.

Cassii et Florentii cum pluribus, quorum Victor Trecassis et Florentius Veronæ (nempe Bonnæ) depositi requiescunt, hodie legitur in Rosweydziano Usuardi apud Sollerium Auctario; sed quid ille Victor huic Florentio conjungitur, petit hic Sollerius; neque vero immerito: Victor enim, qui Trecassis seu in diocesi Tricassina depositus requiescit, non est Victor martyr, hodie in Hieronymianis apographis aliisque quamplurimis Fastis sacris ac ab ipso Usuardo etiam celebratus, sed

- A Victor presbyter confessor, de quo actum apud nos jam est ad diem, quo in Martyrologio Romano hodierno recolitur, xxvi Februarii.
- S. Virgilius episcopus Arelatensis, qui hodie ab ecclesia Arelatensi colitur, hodie etiam Usuardo Greveni, qui anno 1521 Coloniae Agrippinae produit, et generali Ferrarii Catalogo exstat insertus; verum de eo jam egimus ad diem, quo a Lerinensibus colitur sacrisque Benedictinorum Fastis exstat insertus. v Martii.
- S. Pauli, Leonensis episcopi, translatio hodie in Britannia Gallica signatur a Saussayo in Martyrologio Gallicano. De Sancto illo jam egimus ad diem, quo in pluribus Fastis sacris recensetur, xii Martii.
- Acepsima martyris hodie meminerunt, quæ penes nos exstant, e Mss. Bibliothecæ Ambrosianæ seu Mediolanensis Menæis excerpta. Idem porro in Martyrologio suo Universali etiam facit Castellanus, luculentissime indicans, Acepsimam martyrem, de quo agit, alium non esse quam Acepsimam episcopum martyrem, quem die x Octobris ad Superos migrasse, perhibent ejus Acta, quæ jam dedimus ad diem, quo in Martyrologio Romano hodierno recolitur, xxi Aprilis.
- S. Richarii memoria hodie signatur in Adone Ms. Lobiensi, in Beda itidem Ms. Leodiensi S. Lamberti et in Ms. Benedictino domus S. Salvatoris Calendario; ast de sancto isto Centulensi Abbate jam egimus ad diem, quo in Martyrologio Romano hodierno signatur, xxvi Aprilis.
- S. Comgelli seu Comgalli Acta ad hunc diem dare statuerat Colganus. Ita scilicet e duodecima, quam die 1 Februarii de S. Catano suppedilat, Annotatione colligitur. At de sancto illo Benchorensi in Hibernia Abbate egimus ad diem, quo ab Aberdonensi Scotiae ecclesia colitur cultusve certe olim fuit, x Maii.
- Dedicatio Ordinis Cælestinorum hodie a Molano, Wiono, Menardo aliisque hagiologis memoratur. De S. Petro Cælestino, Ordinis illius fundatore, actum apud nos est ad diem, quo in Mrl. Romano hodierno annuntiatur, xix Maii.
- S. Maximi, episcopi Emoniensis et martyris, hodie in Catalogo suo tum generali, tum particulari Sanctorum Italiae meminit Ferrarius, dilucide autem ex elogio annotationibusque, quas subministrat, liquet, eum loqui de S. Maximo martyre, Civitate nova in Istria, ubi etiam hodie in Castellani universali Martyrologio annuntiatur, Venetias translato ac in Opere nostro jam locum inter Sanctos adeptum ad diem, xxix Maii.
- S. Aldrici episcopi et confessoris memoriam hodie in Benedictino suo Martyrologio celebrat Menardus; verum de sancto isthoc Senonensi Archiepiscopo, de quo interim etiam Sec. 4. Benedict. part. 1. a pag. 566 usque ad pag. 575, itemque a pag. 576 usque ad pag. 578 videsis, actum apud nos jam est ad diem, quo ab ecclesia Senonensi colitur ac a pluribus hagiologis refertur, vi Junii.
- Apud urbem Narniensem, sancti Cassi ejusdem urbis episcopi, et sancti Florentii cum aliis septem hodie legitur in Florentino Usuardi apud Sollerium Auclario. Hujus auctor per Octobris Tomus V.
- Veronam, ubi hodie Cassium et Florentium eorumque Socios in antiquioribus aliquot sibi prælucentibus Fastis sacris annuntiatos vidit, non Bonnam, Germaniæ urbem, ut horum auctores, sed Veronam, Italiae civitatem, intellexerit, hincque et quod ibi Sanctum, nomine Cassium, haud inveniret, in Fastis illis agi de S. Cassio, Narniensi episcopo, existimarit; verum hic, qui in pace obiit confessor, nec socios, quibuscum sit passus, habuit, nec hodie Fastis sacris exstat inscriptus, sed die, quo propterea de eo cum Mrl. Romano egimus, xxix Junii.
- S. Martialis episcopi Lemovicis in Gallia translatio hodie memoratur ab Additionum soluta oratione ad Wandelbertum auctore, a Molano et Bellino editionis Parisiensis, itemque a Martyrologii Germanici, quod vulgo Canisii dicitur, concinnatore et a Ferrario in Generali Sanctorum. qui in Martyrologio Romano non sunt, Catalogo; verum de hoc sancto Lemovicensium Apostolo et Episcopo jam egimus ad diem, quo in Romano hodierno signatur, xxx Junii.
- S. Joannis Gualberti abbatis Florentiæ translatio a Ferrario hac die annuntiatur in Generali Sanctorum, qui in Martyrologio Romano non sunt, Catalogo; verum de hoc sancto Ordinis Vallumbrosani Fundatore actum a nobis jam est cum Martyrologio Romano hodierno ad diem, xii Julii.
- S. Mamantis martyris brachii susceptionem hodie Lingonis signat in Martyrologio suo Gallicano Saussayus; est autem de S. Mamante reliquisque ejus Lingonas translatis, de quibus etiam Claudius Roberti in Episcopis Lingonensibus num. 52 tractat, apud nos jam actum ad diem, quo sanctus ille Martyr in Mrl. Romano hodierno recolitur, xvii Augusti.
- S. Cosmæ episcopi translatio Panormi signatur hac die a Ferrario in generali Sanctorum Catalogo et ab Oclavio Cajetano in Martyrologio Siculo; verum de sancto illo Africano Archiepiscopo in Opere nostro actum jam est ad diem, quo a binis iisdem hagiologis ejus etiam Panormi depositio celebratur, x Septembris.
- S. Firminum episcopum martyrem Marietta ad hunc diem refert in Ecclesiastica sua de Sanctis Hispaniæ Historia; verum de hoc Sancto in Opere nostro actum jam est ad diem, quo in Romano hodierno ac plerisque aliis Martyrologiis Ambiani in Gallia annuntiatur, xxv Septembris.
- S. Theophilus monachus confessor hodie cum proluciori elogio celebratur in Magis Græcorum Menæis excusis, idemque etiam fit tum in Menologio, quod Maximus Margunius, Cytherorum episcopus, vernacula Græcorum hodiernorum lingua expressit, tum etiam in Sirlletiano, quod Henricus Canisius vulgavit. Ex hoc porro ac forsitan etiam e laudatis Menæis in generalem suum Sanctorum, qui in Martyrologio Romano non sunt, Catalogum Ferrarius quoque hodie transtulit Theophilum; ast, etsi eruditissimi, qui Martyrologium Romanum hodiernum reformarunt, viri non paucos in hoc Sanctos e Menologio Sirlletiano intulerint, hodie tamen Theophili haud meminere. Hunc sci-

- A** licet cum Theophilo, quem secunda Octobris die jam commemorarant, unum esse atque eundem existimarint, reque etiam vera id ipsum non tantum Raderus in Mss. suis in Menæa excusa Observationibus, sed et Indiciis, Menologio Sirlletiano adjecti, auctor, utpote Theophili nomen, ut secundum iterumque deinde decima Octobris die in hoc memoratum, semel dumtaxat in illo ponens, indubie sensit: neque immerito: etenim, præterquam quod hodie pariter Theophili mentio nec in Græcorum Anthologio, nec in Cryptæ ferratæ Ordinis S. Basilii Horologio seu Typico, nec in Menologio Basiliano, nec denique in Ms., quod habemus, Sirmondi Synaxario occurrit, omnia fere, quæ de Theophilo, in Menologio Sirlletiano et Menæis hodie relato, narrantur, adeo congruunt cum iis, quæ de Theophilo, die secunda Octobris pluribus adhuc aliis Fastis sacris inscripto, referuntur, ut appareat, non nisi cum erroris periculo duos hic statui posse Theophilos diversos. Theophilus quidem, qui die secunda Octobris in pluribus Fastis sacris memoratur, in exsilio, in quod ob sacrarum imaginum cultum pulsus fuerat a Leone Isaurio; contra autem Theophilus, qui hodie in Menologio Sirlletiano et Menæis recensetur, non in exsilio, sed in monasterio, in quo, priusquam sacrarum imaginum causa pateretur, monachum egerat, diem extremum clausisse in iisdem Menæis et Menologio Sirlletiano asseritur; verum (Operis nostri tom 1 Octobris pag. 492, num. 3 videsis) Synaxarii Sirmondiani auctor, significare volens, Theophilum, cum periculum esset, ne jam præ tormentis sibi inflictiis moreretur, a tormentis ulterioribus liberum fuisse dimissum, in elogio, quo eum secunda Octobris die celebrat, sic scribit: Cum autem jam prope moriturus esset Sanctus, dimissus est. Quid si ergo hæc ipsa verba in documento, quod Menologii Sirlletiani et Menæorum auctoribus præluvit, fuerint reperta, hique ex illis perperam intellectis, Theophilum non tantum a tormentis ulterioribus, sed et ab exsilio liberum ad monasterium suum fuisse remissum, judicarent, atque hinc simul sit factum, ut eum ibidem, vita sanctissime acta, ad Dominum migrasse, litteris mandarint? Ut sit, dubium equidem apparet, an brevius elogium, quo Theophilus hodie in Menologio Sirlletiano ornatur, e proluxiori, quo hodie pariter in Menæis recolitur, elogio haud profuisset; etsi itaque Theophilus non tantum, ut dictum est, in Menæis, quibus parum fidimus, verum etiam in Sirlletiano, quod paulo pluris facimus, Menologio hodie celebretur, nos tamen, omnibus modo rite perpensis, agere non audemus de eoveluti indubie distincto a Theophilo, quem cum Martyrologio Romano jam dedimus die 2 Octobris.
- S.** Evodius Rothomagensis episcopus Trevis hodie annuntiat Ferrarius in generali Sanctorum Catalogo, citatisque, quarum notitiam haud præbet, ecclesiæ Trevis tabulis, natalem ejus die xxii Decembris celebrari, in Annotatis adjunxit; verum, etsi forsitan id tum Trevis fiat ac porro Evodius in civitate isthac ob sacras suas reliquias, in S. Lupi monasterio ibidem servatas, cultum ecclesiasticum aliquando obtinuisse videatur, eum tamen die isto migrasse ad Superos, nihil probat; etsi autem hodierna etiam die ejus depositio in recentiori anni 1670 Rothomagensi Martyrologio memoretur, nos tamen de hoc sancto Rothomagensi Episcopo cum Martyrologio Romano hodierno jam egimus ad diem, quo obiisse passim creditur, VIII Octobris.
- S.** Dominus martyr hodie in Adone Ms. Lobiensi, ac in binis Usuardinis apud Solle-rium Auctariis recolitur; sed actum de eo apud nos jam est ad diem, quo in Mrl. Romano hodierno recensetur, IX Octobris.
- S.** Gisleus abbas hodie in Kalendaris aliquot et in Adone Lobiensi Ms. memoratur; sed de eo cum Martyrologio Romano jam egimus die IX Octobris.
- S.** Sabinum eremitam hodie in Mrl. suo Hispano commemorat Tamayus; ast nos cum aliis hagiologis de Sancto illo egimus die IX Octobris.
- Loth** propheta ab Adone, Nothero et Wandelberto hodie celebratur, idemque etiam in Romano Parvo seu Veteri ac in variis Usuardinis Auctariis fit; ast, cum Loth in Mrl. Romano hodierno nusquam locum habeat, vide quæ de eo ad diem præcedentem in Prætermissis dicta sunt.
- Ecclesiæ Turiasonensis in Aragonia, Ecclesiæ metropolitane Genuensis, Ecclesiæ cathedralis Calagurritanæ in Hispania, Itemque Ecclesiæ B. Mariæ de Tribus-Fontibus, Clarevallis primogenitæ filie, hodie notatur, prioris nimirum in Officiis hujus propriis, secundæ et tertie in generali Sanctorum Catalogo apud Ferrarium, ac quartæ demum in Sanctorum et Beatorum Ordinis Cisterciensis serie apud Chalemotum.
- Eubrachi**us in Usuardinis aliquot apud Solle-rium Auctariis hodie post hæc verba In Britannia sancti Paulini episcopi et confessoris annuntiat sequentem in modum: Et Eubrachi; ast, cum Sanctus, qui fuerit vocatus Eubrachi, notus haud sit, Sollerus sane, licet etiam in codice Camberiensis legatur In Britannia apud Eboracum beatorum Pauli (Paulini) præsulis et Eubrachi confessoris, merito putavit, non dubitandum, quin et in hunc codicem et in alia Usuardina Auctaria irrepperit Eubrachi pro Eboraci, quo nomine in pluribus Fastis sacris exprimitur civitas, cujus S. Paulinus fuit in Britannia episcopus.
- Gislebert**us in Sylva Nigra abbatem hodie annuntiat in generali suo Sanctorum Catalogo Ferrarius, per Annotationem, qua annuntiationis hujus fontes assignat, clare indicans, loqui sese de Gisleberto, qui Benedictinum Sueviæ monasterium, a S. Blasio dictum ac ibidem in Nigra seu Hercinia sylva situm, sub seculi xi finem abbas rexit, ut Bucelinus Germ. sacræ part. 2, pag. 16 docet in monasterii istius abbatum serie, quos inter nullus, nomine Gislebertus, præter jam laudatum occurrit. Ast, etiamsi illum Beati etiam aut Sancti titulo Ferrarius et quidam alii exornent, hunc tamen illi haud tribuit mox dictus Bucelinus, cumque præterea

- A *præterea nec abs hoc, nec abs aliis Benedictinis hagiologis in sacris, quos concinnarunt, Fastis Gislebertus celebretur, huic San-Blasiano Abbati, nisi prius, quod hæcenus factum haud reperio, publicus ejus cultus fuerit probatus, locum inter Sanctos in Opere nostro dare haud possumus.*
- Jordanum Hemmenrodensem ex Ordine Cisterciensi in diocesi Trevirensi monachum hodie cum Beati titulo in Menologiis a se contextis commemorant Henriquez et Bucelinus, idemque etiam facit in novissimo expanso Sanctorum Ordinis Cisterciensis Catalogo Sigismundus Alberti. Verum, etsi quidem Jordanus, ut duo horum hagiologorum priores aiunt, insolita abstinencia corpus suum afflixerit, miraculorumque etiam gratia effulserit, nihil tamen vel apud hosce vel alibi reperio, quod cultum publicum, quo, ut vere Sanctus aut Beatus, honoretur honoratusve aliquando sit, utrumque certum efficiat.
- B Henrici principis Lusitaniæ Ordinis Equitum religiosorum, sub Regula S. Benedicti de Christo nuncupati, in Hispania obitum hodie in Menologiis suis signant Henriquez et Bucelinus. Ac ille quidem sacræ hujus militiæ Minister generalis, qui, multis in reipublicæ Christianæ commodum præclare gestis, anno Christi 1460 obiisse dicitur a Bucelino, sanctitatis fama exstitit celebris et a Sigismundo Alberti, a quo pariter in novissimo expanso Sanctorum Ordinis Cisterciensis Catalogo hodie celebratur, Beati etiam titulo afficitur, ast non itidem a laudatis hagiologis Henriquez et Bucelino; certeque caret cultu, qui, ut in Opere nostro Sanctis accenseri queat, exigitur.
- Lupita soror S. Patricii a Camerario cum Sanctæ titulo memoratur hoc die; ad quem propterea a die xxvii Septembris, quo pluribus Fastis sacris easat inserta, remissa fuit a Decessoribus nostris, pollicentibus fore, ut nunc de Lupita, si cultus ejus probari posset, ageretur; verum, cum hunc hæcenus a nemine probatum inveniam, de illa S. Patricii Sorore nec hodie est agendum.
- C Sereni incertæ sedis episcopi et Remiscendis virginis hodie cum Sancti ac Sanctæ titulo Raissius in suo ad Molani Sanctorum Belgii Natales Auctario meminit, idemque etiam faciunt in Hagiologii Belgici Compendio Willotus, et in Ecclesiæ Leodiensis Floribus Fisenus; qui posterior partim etiam ea, quæ in ejusdem ecclesiæ Historia ad annum 450 de Sereno jam dixerat, ita repetit: Res ab illo (Sereno) gestas nobis antiquitas non reliquit. Hoc tantum: acta sanctissime vita, Hasteriæ conditus, cælitum honoribus colitur. Ita cœnobii (Hasteriensis scilicet) conditorem Widericum testamenti sui tabulis inseruisse testatur Molanus; nec alia uspiam est S. Sereni memoria; verum præterquam quod testamentum hic memoratum pro supposititio, ut Marneus in Dissertat., quas Historiæ suæ Namurcensi ad calcem adjecit, pag. 101 et tribus seqq. dilucide probat, sit habendum, Prætermisissos in Opere nostro ad diem vi Junii ac ipsosmet in Natalibus Sanctorum Belgii Molanus videtis, inveniesque, hodierno die ibidem in S. Nuncio martyrologum hunc non id, quod verbis recilialis ait Fisenus, sed contra asseverare, D Serenum Hasteriæ natalem non habere seu non coli; cum autem id ipsum ibidem etiam de Remiscende, quam præterea apud Raissium perperam vocari Sigeberti regis filiam, Valesius tom. 3 Rerum Francic. pag. 190 et seq. contendit, idem Molanus asserat, nec ullum cultus publici, qui alibi eis deferatur, delatusve olim fuerit, reperitur indicium, in Opere nostro locum nec Sereno, nec Remiscendi, utut etiam ab Arturo in Gymæco sacro et a Lahiero in sanctarum Virginum Menologio hodie relatæ, dare possumus. Pommerayus quidem Sereni, cui Sancti titulum adscribit, reliquias Rothomagum sub Guilliemo I archiepiscopo allatas, in sua Archiepiscoporum Historia cap. 6, num. 5 scribit; ast cum nupiam, cujus Sereni hæc essent, edicat, dubitari sane non immerito potest, an S. Sereni conf., de quo 2 Octobris egimus, haud eastiterint.
- E Corona Domini seu Dominica hodie in Calendariis aliquot memoratur; isthæc autem Corona, quæ ad Coronæ seu Rosarii Mariani similitudinem tornatis orbiculis seu globulis figuratur, orationes Dominicas triginta tres salutationesque angelicas quinque in annorum vitæ Domini nostri ac Vulnerum ejus commemorationem recitando contextitur, fuitque novahæcorandi methodus, indulgentias etiam iis, qui pie religioseque hanc observarent, Leone X Pontifice maximo concedente, a Michaële Florentino, eremita Camaldulensi, divinitus, ut aiunt, monito excogitata. Atque hic quidem die xxi Januarii, qua, ut Thomas de Minis in totius Ordinis Camaldulensis Sanctorum et Beatorum Catalogo editionis anni 1606, pag. 22 testatur, vitæ suæ cursum anno 1522 terminavit, in Sanctorum Fastis a Dorgaino, Wione, Menardo et Ferrario signatur; verum, etsi etiam tum ab his, tum ab aliis Beati titulo decoretur, fuit tamen ad dictum Januarii diem a Decessoribus nostris, quod, an publico legitimoque cultu gaudeat, haud satis haberent perspectum, inter Prætermisissos relatus, cumque, an cælitum honoribus alicubi afficiatur, nondum etiam nunc alicunde discere obtigerit, ac futurum forsansit, ut de Michaële in Opere nostro numquam agatur, qui plura de Corona Domini, ab eo inventa, nosse cupit, adeat in Tusciæ Sanctis et Beatis Sylvanum Razzium part. 1, pag. 821, in eremi Camaldulensis Descriptione, typis Romanis anno 1570 vulgata, Andreæ Mugnotium pag. 9 et ad diem xxi Januarii in Menol. Bened. Bucelinum, qui, quæ præcipue ad Coronam Domini spectant, nitide juxta ac breviter ibidem describit.
- F Deiparæ Virginis Apparitio quædam hodie in ecclesiæ Novocomensis Sanctuario seu Martyrologio memoratur. De ea, si opportunum visum fuerit, agi poterit, ubi ad totius Operis calcem de sanctissima Virgine Maria ex instituto tractabitur.
- S Brunonem archiepiscopum Coloniensem hodie in Anno Sancto Habsburgo-Austriaco proponit Joannes Schönleben; verum vide, quæ de isthocnomini hujus primo Coloniensium Antistite, Ottonis I imperatoris fratre, ad vi Octobris diem in Prætermisissis sunt dicta. Hugonis episcopi Autissiodorensis memoriam hodie

- A** hodie in Martyrologio suo Benedictino celebrat Menardus; cum autem eam Pontiniaci signet, haud dubie, contra ac Castellanus per errorem, quem postea correxit, initio existimavit, loquitur de Hugone, qui, quod Matiscone in Burgundia natus, Matisconensis solet vocari, quique, e primo Pontiniaciensi abbate Autissiodorensis factus episcopus, anno 1151 die x Octobris apud Pontiniacum, uti ad hunc annum Manrique in *Annal. Cisterc. cap. 7, num. 1, et Gallix Christ. auctæ Scriptores tom. 12, col. 293* docent, excessit e vivis; verum etsi quidem hic Autissiodorensium Antistes a laudato Menardo hodie, et ad diem xxi Januarii, prout jam ibidem in Prætermisssis est dictum, a Chrysostomo Henriquez Beatus, imo etiam Sanctus a Bucelino appelletur, a Sausayotamen dumtaxat recensetur inter Pios; neque vero immerito, cum cultu publico ac legitimo, ut apparet, nec gaudeat, nec aliquando fuerit gavisus.
- B** Ptolemachus et Fratres ejus martyres annuntiantur in *Fastis Coptitarum et Æthiopum apud Ludolfum*; verum in Martyrologio Coptico apud Seldenum de *Synedriis pag. 380* legitur: Abtalmonis et Sororis ejus martyrum. Hicne forsitan Ludolfus, qui, Abtalmone pro Ptolemacho haberi hoc loco apud Coptitas, in *Annalibus* monet, Seldenum hallucinari ac proin, ut sæpius alibi, corrigendum existimavit? Ut sit, Ptolemachum equidem et Fratres ejus martyres in *Martyrologium suum Universale intulit e laudatis Fastis Castellanus*; sed Ptolemachus Abtalmone aut Abtalamon ejusque seu Soror seu Fratres nobis satis noti haud sunt.
- Paulus et Zacharias ascetæ apud eundem Ludolfum in *Fastis Æthiopum* hodie occurrunt; verum hi nobis æque sunt ignoti, licet etiam postremus in *Mss.*, qui penes nos exstant, *Martyrologii Coptici Indicibus* recenseatur.
- C** Martyris unius e Monte-martyrum caput asservatur Ipris apud Carmelitissas, ibidemque idcirco hodie de Martyre isthæc anonymo *Officium sil, uti docent litteræ, a Sanctimonialium illarum præfecta R. M. Verrycken Ipris Tornacum ad P. Willot scriptæ indeque abs hoc ad Decessores nostros anno 1659 transmissæ.*
- Joannem ab Hercedero, ab hæreticis pro fide occisum, hodie in Bohemia, ac alibi alios adhuc aliquot sanctitatis fama illustres S. Francisci alumnos, addito singulis Beati titulo, in *Martyrologio Franciscano* recenset Arturus, iisque nonnullos præterea ejusdem Instituti Viros, Sanctitatis fama pariter illustres, Hueberus, ubique tamen a titulo illo abstinens, in *Menologio suo Franciscano* adjungit; verum hosce illosce inter nullos, cujus vel qualemcumque etiam cultum publicum sat certo probes, occurrit, si Robertum Malatestam, quem etiam idcirco damus, exceperis.
- Virginem anonymam, seu cujus ignoratur nomen, in *Amarantino*, quod in territorio Braccarensi situm est, S. Claræ monasterio hodie cum Beatæ titulo Arturus tam in *Gynæceo sacro*, quam in *Martyrologio Franciscano* commemorat, idemque etiam, sed absque illo titulo, Hueberus in *Menologio Franciscano* facit; verum cultus ecclesiastici, quo Clarissa isthæc anonyma gavisæ aliquando fuerit, indicia nec apud binos illos hagiologos, nec apud Barrezium aliosque Ordinis S. Francisci scriptores, qui de illa pariter loquuntur, occurrunt.
- D** Demetrii Albani, tertiarii Franciscani, prope Spoletum sepulti Vitam hodie in *Sanctorum et Beatorum Umbriæ Vitis* proponit Jacobillus, qui, cum ibidem dicat, duxisse Demetrium per annos quinquaginta in eremo Montis-Luci prope Spoletum vitam eremiticam, sermonem haud dubie facit de Demetrio eremita, a Decessoribus nostris inter Prætermisssos jam relato ad diem xxi Aprilis, cui eum in *Martyrologio Franciscano Arturus* adscripsit. Ac id quidem, ut modo intelligimus, indubie hic hagiologus fecerat, quod Demetrium eremitam seu qui vitam eremiticam duxit, existimavit eundem cum altero ejusdem nominis, in conventu Montis-Luci, itidem prope Spoletum, sepulto, hicque, de quo *Gonzaga part. 2. prov. S. Francisci con. 7, Marianus lib. 5, cap. 30, Marcus Ulyssiponensis lib. 7, cap. 17 et E Waddingus in Minorum Annal. ad annum 1459, num. 31 agunt, die xxi Aprilis, ut Jacobillus hodie in laudatis Vitis docet, obierit. Verum is a Demetrio eremita certissime est distinctus. Habitum quidem eremiticum Tertiarii S. Francisci in Italia (adi *Ordinum tom. 7, cap. 29 et 30 Heliot*) ad annum usque 1448, quo hisce illum mutare Nicolaus V Papa permisit, gestasse inveniuntur, nec vero est absimile, diu etiam post nonnullos adhuc ibidem S. Francisci Tertiarios, in locis desertis habitantes, eodem uti eremitico habitu perrexisse; verum, etsi id ita sit, habitusque proinde, a Franciscano valde diversus, sub quo Demetrius eremita in imagine sua, anno 1671 in æde S. Pauli juxta Spoletum deprehensa, exhibetur, nulla omnino ratione Demetrium hunc, contra ac Decessores nostri loco proxime cit. æstimasse videntur, vel ante Institutum a S. Francisco Ordinem floruisse, vel certe Franciscanum haud fuisse, persuadere queat, alia tamen, quæ Demetrium eremitam a Demetrio, per Gonzagam aliosque locis mox cit. memorato, distinctum esse **F** probant, occurrunt. Primo enim hic Mediolani seu in Insubria, ille vero in Albania est natus: secundo hic Franciscanorum Observantium Regulam fuit professus; ille vero sub Tertiariorum S. Francisci Instituto vitam eremiticam egit: tertio hic anno 1459 die xxi Aprilis; ille vero anno 1491 die x Octobris excessit e vivis; quarto hic prope Spoletum in Franciscana S. Catharinæ ecclesia, in summitate Montis-Luci sita; ille prope Spoletum itidem, sed in altera Franciscana S. Pauli ecclesia, haud procul a radice ejusdem Montis-Luci sita, jacet sepultus. Atque hæc quidem omnia Scriptores Monumentaque, quorum hodie in *Vitis supra laudatis Jacobillus* in margine meminit, dilucide docent: verum nihil adjungunt, quod publicum alterutrius Demetrii cultum, celebrem Urbani VIII bullam annis centum prægressum, sat certum efficiat.*
- Jacobus a S. Petro, vulgo Samper, e Prædicatorum Ordine, ab Agarenis anno 1516 die x Octobris

A x Octobris in Catalonia pro Christo occisus, hodie cum Beati titulo celebratur in Anno Dominicano a Lafon; verum, quod laudat, Cæsar-Augustani conventus, cujus Jacobus filius fuit, Martyrologium a titulo illo abstinet, idemque etiam facit in Dominicanis Martyribus Malpæus. Adhæc venerabilem istum Virum, qui non citius quam anno 1516 occubuit, centum annis ante celebrem Urbani VIII bullam, anno 1625 datam, cultu publico fuisse gavisum, nihil omnino probat; cum autem res sic habeat, locum ei inter Sanctos in Opere nostro non magis dare possumus, quam nonnullis aliis Viris, nonnullisque item Mulieribus, pietate præstantibus atque a Lafono pariter hodie, sed absque Beatæ aut Beati titulo, in Anns Dominicano relatis.

Evantium archidiaconum Toletanum Toleti in Carpetania hodie cum Sancti titulo in Martyrologio suo Hispano signat Tamayus; verum, præterquam quod Evantium, pro quo monumenta dumtaxat fictitia allegat, in Tabulis ecclesiasticis non reperiri ipsemet fateatur, nullum omnino cultus, qui ei deferatur delatusve aliquando fuerit, assertit indicium.

B SS. Flori et Marcelli corpora, quæ e Romanis SS. Calisti et Calepodii cemeteriis fuerant extracta Cameracumque transmissa, ibidem hodie solemnitate quam maxima anno 1655, ut libellus ea de re tunc editus penesque nos exstans fidem facit, per urbem fuerunt circumlata; verum cum de Sanctis hujusmodi nihil fere aliud, quam quod sanguinem pro Christo effuderint, habeatur compertum, de iis in Opere nostro, nisi singularis quæpiam ratio contrarium suaserit, agere non solemus.

Gondisalvum Ordinis Cisterciensis in Bracarense Portugalliæ archidiecepsi abbatem in Menologio Cisterciensi Henriquez, in Sanctis ac Beatis Cisterciensibus Chalemotus, et in Menologio Benedictino Bucelinus hodie celebrant, idemque in Martyrologio Hispanico facit Tamayus, Sanctum etiam appellans, quem hi ac Stigismundus Alberti in expanso Sanctorum ac Beatorum Ordinis Cisterciensis Catalogo Beati dumtaxat titulo condecorant. Ac monasterium quidem, cui Gondisalvus seu Gundisalvus præfuit, Juniense, si recte scribant, fuerit vocatum; verum Jongelinus in Abbatiarum Ordinis Cisterciensis Notitiis lib. 6, cap. 33, abbat. 7 Buriense pro Juniensi in Menologio Cisterciensi legendum affirmat. Jongelino porro in Annalibus Cisterciensibus favet Manrique, utpote ibidem ad annum mclx cap. 7 monasterii Bourensis seu Buriensis, ac nusquam Juniensis mentionem faciens; contra vero, cum Dacunha, Bracarensis in Portugallia seculo proxime elapso archiepiscopus, optime verosimiliter, qui archiepiscopus sui monasteria appellarentur, haberent perspectum, ac nihilominus monasterium, cui Gondisalvus præfuit, Juniense in Ecclesiastica seu de Archiepiscopis Bracarensis Historia part. 2, cap. 68 appellet, haud parum sane illustrissimus hic scriptor laudatis hagiologis suffragatur. Ast quocumque demum modo monasterium istud sit vocandum, Gondisalvum præterea, quod huc

potissimum facit, quotannis ibidem officio ecclesiastico coli, Henriquez, Bucelinus et Tamayus in elogiis, quibus eum exornant, memoriæ produnt, idque in Ursariensi, in quo priusquam ad Juniense seu Buriense transivit, monasticum institutum Gondisalvus fuit professus, Gallæciæ monasterio pariter fieri, loco supra cit. affirmat laudatus archiepiscopus, qui etiam, quamvis ipsemet Beati dumtaxat titulum Gondisalvo adscribat, eum tamen vocari Sanctum magnoque ad caput ejus venerandum, cum id certis anni diebus in monasterio Juniensi exponitur, accolarum concursu honorari, adjungit. Minime itaque, quin Gondisalvus cultu ecclesiastico gaudeat aut saltem olim fuerit gavisus, est dubitandum; ast quid, cum res ita habeat, hic statuamus? Notus est et alius Ordinis Cisterciensis abbas, nomine Gondisalvus, qui Azebeyrensi apud Gallæcos monasterio præfuit, atque ab Henriquezio, Chalemoto et Bucelino ad vi Junii diem, ad quem quoque Ordinis Cisterciensis Kalendarium, Divione anno 1617 excuso, exstat insertus, annuntiat; hunc autem ad diem xix Julii, quo a Menardo etiam recolitur, inter Prætermisissos recensuerunt decessores nostri, simulque indicarunt fore, ut res tota de alterutrius vel utriusque jam memorati Gondisalvi sanctitate, miraculis et cultu hodie examinaretur. Atque hoc quidem pro viribus modo exsecutus, non id tantum, quod divi, de Gondisalvo Juniensi seu Buriensi comperi, verum etiam qui vitæ sanctitate juxta ac miraculis exstiterit illustri; ast, cum eum anno demum 1501 excessisse e vivis Dacunha loco supra cit. scribat, nec addat, quandonam cultus, quo, ut jam monui, gaudere eum affirmat, initium acceperit, dubitari non immerito potest, an is jam ante annum 1525 fuerit inceptus ac proin an celebrem Urbani VIII bullam, anno 1625 datam, centum annis præcesserit; quod cum ita sit, in Opere nostro, nisi omnis prius ea de re dubitandi ratio fuerit sublata, de Gondisalvo Juniensi agere non possumus; quod autem ad Gondisalvum alterum seu Azebeyrensem jam spectat, ea quidem, quæ de hujus abbatis sanctitate et miraculis Henriquez, Chalemotus et Bucelinus ad vi Junii diem memorant, non parum confirmari inveni ex ejus Epitaphio, quod in Annalibus Cisterciensibus ad annum mclxx, cap. 8, num. 13 Manrique, itemque, sed non nihil contractum, in Ecclesiastico de Castiliæ ecclesiis Theatro, tom. 1, pag. 9 Davila recenset; ast, quamvis etiam Azebeyrensis, de quo hic, abbas anno 1466 obiisse in præfato Epitaphio dicatur, facileque adeo factum esse queat, ut cultus, quo quotannis Azebeyri, ut idem monumentum perhibet, Dominica Quasi modo seu prima post Pascha Gondisalvus gaudet, centum annis jam supra memoratam Urbani VIII bullam fuerit prægressus, de isthoc tamen Azebeyrensi Abbate in Opere nostro non agendum, Decessores nostri, optantes, ut tuta, priusquam id facerent, veros Ordinis Cisterciensis Sanctos ac Beatos a reliquis discernendi ratio a Cisterciensi aliquo assignaretur, loco supra cit. duxerunt; cum autem hæc ita habeant, talisque necdum ratio nobis fuerit suggesta, necdum

- A *necdum etiam nos de Gondisalvo Azebeyrensi ad præsentem diem, cum præterea nec hoc uspiam Fastis sacris exstet insertus, in Opere nostro inter Sanctos agendum arbitramur.*
- SS. Taracus, Probus et Andronicus martyres hodie iterum vel partim vel omnes recurrun in Hieronymianis apographis; verum vide, quæ de illis ad diem præcedentem in Prætermisissis sunt dicta.
- S. Galla vidua et martyr, cujus corpus Roma Vercellenses in Italia Carmelitæ acceperunt, hodie abs his colitur cultave certe olim fuit. Ita e pag. 233 manuscripti, penes nos exstantis, quo suam Romæ anno 1661 moram reditumque in Belgium Papebrochius descripsit, intelligo. Verum hic decessor noster nihil omnino, unde Sancta ista satis innotescat, adjunxit, nec quidquam de ea aliunde habemus compertum.
- SS. Daniëlis, Samuëlis, Angeli, Donni, Leonis, Nicolai et Ugolini in Lusitaniâ translatorum hodie meminit Maurolycus. Nos de septem
- B *hisce Ordinis Minorum Martyribus agemus ad diem, quo in Martyrologio Romano hodierno celebrantur,* XIII Octobris.
- S. Geraldum abstinencia, sanctitate et miraculorum gloria clarum hodie commemorant Dorgainus, Wionus, Ferrarius in generali suo Catalogo et Maurolycus; verum an recte eum vocant monachum? Cum Ferrarius et et Wionus in Annotatis, quæ Geraldum annuntiationi subnectunt, Equilini Catalogi lib. 9 cap. 45 citent, palam est, eos agere de S. Geraldo, qui in Auriliacensi, cujus comes seu toparcha erat, fundo monasterium extruxit. Anne autem hic exstiterit monachus, definiendum erit ex ejus Vita, a S. Odone, secundo Cluniacensi abbate, litteris mandata. Hanc e Bibliotheca Cluniacensi, in qua a col. 65 recensetur, depromptam Gallicoque idiomate donatam D. Compain, Savenensis in diocesi Tolosana pastor, decimo quinto seculi hujus anno typis Auriliacensibus vulgavit; e præfatione autem, quam ei præmisit, credendum apparet, Geraldum e vita hac mortali, contra ac Equilinus statuit, ad immortalem transisse diem, qua propterea de eo cum Bucelino aliisque nonnullis hagiologis erit agendum,
- C XIII Octobris.
- S. Germanus eremita, qui in Arvernâ prioratu, abs illo nomen sortito, vitam eremiticam ducisse fertur, hodie ibidem coli in Ms., quæ penes nos exstat, notitia asseritur; ast cum pauca de Sancto illo hæcenus habeamus comperita, futurumque forsitan sit, ut temporis lapsu plura edoceamur, expedit enimvero, ut, seposita tantisper ista notitia, Mabillonium in Actis Benedictinis hic sequamur, ac proin ut de S. Germano non
- agamus ante diem, in quem cultus ejus ab auctore illo ibidem Sæc. 6, part. 2 pag. 109 in notula, huic subjecta, differtur.
- XVI Octobris.
- S. Troësi abbatis, qui plenus dierum migravit ad Dominum, memoria hodie Nivernis signatur in duobus Usuardinis apud Solle-rium Auctariis, altero Victorino, reginæ Sueciæ altero; verum, cum hic Sanctus, qui aliter etiam Trojecius, Gallicè Troé, vocatur, nobis hæcenus parum sit notus, futurumque forsitan Nivernensium hagiologorum opera sit, ut temporis lapsu notior evadat, præstat sane, ut de eo non agamus ante diem, quo a Castellano in Martyrologio Universali memoratur atque a Nivernensibus colitur,
- XVII Octobris.
- S. Pierius presbyter Alexandrinus hodie a Maurolyco et Galesinio, itemque in Mrl. Germanico, Canisii vulgo dicto, et a Ferrario in Generali Sanctorum Catalogo celebratur; verum de eo agemus ad diem, quo in Martyrologium Romanum hodiernum est illatus,
- IV Novembris.
- S. Victoriam virginem martyrem Marietta hodie refert in Tabula, Ecclesiasticæ suæ de omnibus Hispaniæ Sanctis Historiæ præfata; verum, cum hujus deinde lib. 4, cap. 43, ubi de sancta illa Virgine tractat, fuisse gladio in S. Ursulæ Sociarumque martyrum consortio obruncatam, affirmet, silque de hisce a nobis die XXI Octobris cum Martyrologio Romano hodierno agendum, tum forsitan major de S. Victoria lux affulgebit, poteritque proinde, si id fiat, commodius de ea agi ad diem, quo, ut Marietta loco cit. docet, corpus ejus, Colonia Agrippina in Hispaniam advectum, in cathedrali Burgen- si ecclesia honorifice fuit depositum,
- X Novemb.
- Patricianum episcopum hodie in Scotia signat Ferrarius in generali Sanctorum Catalogo, idemque etiam facit in Menologio Scotico Dempsterus, notis litterariis adjectis pro se citans Breviarium Scoticum et Hectorem Boëtium; verum, etsi quidem hic Scotorum historicus Patricianum episcopum impense laudet, eumque beatissimo fine quiescisse, Hist. Scotiæ lib. 8 sub finem affirmet, nihil tamen affert, unde elicias, eum cultu publico aut gaudere aut aliquando fuisse gavium; nec scio, quale sit Breviarium Scoticum, quod a Dempstero laudatur. Certe in Sanctorum, e Scotico Aberdonensi Breviario acceptorum, Catalogo Ms., qui penes nos exstat, Patriciano locus non est, ut vel hinc de publico ejus cultu saltem dubitari non immerito queat. Quod si tamen hunc forsitan sufficienter quis probarit, de Patriciano agi poterit ad diem, quo a Camerario celebratur ut Sanctus,
- XXVIII Novembris.

